

แบบจำลองศูนย์สื่อสาธารณสุข สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

Model of Health Media Center of the Ministry of Public Health
in Southern Border Provinces

ประไพพิมพ์ ล่องพานิชย์

Prapaipim Longpanit

๑

เลขหมู่	R118.A.T5 P46 2544
Bib Key	211244
	2.6.สิ.ย. 2544

วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Master of Education Thesis in Educational Technology and Communications

Prince of Songkla University

2544

ชื่อวิทยานิพนธ์	แบบจำลองศูนย์สื่อสารมวลชน สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในจังหวัดชายแดนภาคใต้
ผู้เขียน	นางประไพพิมพ์ ล่องพาณิชย์
สาขาวิชา	เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
ปีการศึกษา	2543

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและรวบรวมความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแบบจำลองศูนย์สื่อสารมวลชน สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในด้านนโยบายและการบริหาร และด้านการให้บริการ 2) เพื่อพัฒนาแบบจำลองศูนย์สื่อสารมวลชน สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ที่เหมาะสมสำหรับจังหวัดชายแดนภาคใต้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีหน้าที่ด้านการบริหารจัดการด้านสาธารณสุข ด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ด้านศาสนาหรือผู้นำทางศาสนาอิสลาม และเป็นผู้มีความเข้าใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นอย่างดี โดยใช้วิธีเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 26 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามตามกระบวนการวิจัยอนาคตแบบเดลฟาย (Delphi Technique) จำนวน 3 รอบ ได้แก่ แบบสอบถามรอบที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 12 ข้อ แบบสอบถามรอบที่ 2 และ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 409 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามรอบที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และแบบสอบถามรอบที่ 2 และ 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ค่าฐานนิยม และค่าผลต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม เพื่อสรุปเป็นแบบจำลองที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นโยบายของศูนย์สื่อสารมวลชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาและผลิตสื่อที่มีคุณภาพถูกต้องตามหลักวิชาการ สอดคล้องกับสภาพปัญหา วิถีชีวิต ศาสนา และวัฒนธรรมของกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งเป็นศูนย์กลางในการบริหารจัดการ และให้บริการด้านสื่อสารมวลชน

2. วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของศูนย์สื่อฯ ควรดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีสื่อสาธารณสุข การพัฒนาบุคลากร สนับสนุนวิชาการและทรัพยากรในการวิจัย เป็นศูนย์กลางและศูนย์ประสานงานในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร วิชาการ และการบริการด้านเทคโนโลยีและสื่อสาธารณสุข

3. บทบาทหน้าที่ของศูนย์สื่อฯ ควรมีหน้าที่ในการผลิต จัดหา และพัฒนาสื่อ การศึกษาวิเคราะห์สภาพ ปัญหาและความต้องการของผู้ใช้สื่อ การจัดระบบสารสนเทศด้านสื่อ การพัฒนาบุคลากร การเผยแพร่ความรู้ด้านสาธารณสุขและสื่อ การประเมินผลการใช้สื่อ และการจัดทำบัญชีรายชื่อ และคู่มือเพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้สื่อ

4. การจัดองค์กรของศูนย์สื่อฯ ควรแบ่งเป็น 7 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายวิชาการ และวางแผน ฝ่ายวิจัยและพัฒนา ฝ่ายผลิตและจัดหา ฝ่ายบริการ ฝ่ายฝึกอบรมและเผยแพร่ ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีที่ปรึกษาในรูปคณะกรรมการที่ปรึกษา

5. บุคลากรของศูนย์สื่อฯ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการศูนย์ หัวหน้าฝ่ายตามโครงสร้าง การจัดองค์กร และเจ้าหน้าที่ในฝ่ายต่าง ๆ อัตรากำลังขึ้นอยู่กับปริมาณงานและธรรมชาติของงาน

6. แหล่งงบประมาณของศูนย์สื่อฯ ควรมาจาก งบประมาณแผ่นดินจากกองสุขศึกษา กระทรวงสาธารณสุข และเงินสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศ บริษัท องค์กรเอกชนภายในประเทศ และศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอบต.)

7. อาคารสถานที่ของศูนย์สื่อฯ ควรจัดตั้ง ณ ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาการสาธารณสุขมูลฐานภาคใต้ตอนล่าง จังหวัดยะลา

8. วัสดุ อุปกรณ์ที่ศูนย์สื่อฯ ควรมี ได้แก่ 1) สื่อวัสดุ 2) สื่ออุปกรณ์ 3) สื่อประเภทวิธีการ และ 4) สื่อบริการเคลื่อนที่

9. เทคโนโลยีสารสนเทศที่ควรนำมาใช้ในการดำเนินงานภายในศูนย์สื่อฯ ได้แก่ วิทยุกระจายเสียงตามสาย, ระบบโทรศัพท์อัตโนมัติ, โทรสาร, CD-ROM, บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วย การสอน, คอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย, ระบบ LAN, ระบบคอมพิวเตอร์เชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานสาธารณสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้, Internet , ระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหาร, ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (MIS) และห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์

10. การประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์สื่อฯ ควรมีการประเมินผลปีละ 2 ครั้ง โดยคณะกรรมการบริหารของศูนย์เป็นผู้ประเมิน

11. การให้บริการของศูนย์สื่อฯ ควรจัดบริการด้านวิชาการ การฝึกอบรม การจัดระบบฐานข้อมูลด้านสื่อสาธารณสุข การค้นคว้า การพัฒนาสื่อต้นแบบ การสำเนาสื่อ และบริการยืมสื่อ

Thesis Title	Model of Health Media Center of the Ministry of Public Health in Southern Border Provinces
Author	Mrs. Prapaipim Longpanit
Major Program	Educational Technology and Communications
Academic Year	2000

Abstract

This research is intended (1) to investigate and gather the opinions of the experts about a model of health media center in southern border provinces of the Ministry of Public Health, regarding policy and administration, and service, and (2) to develop an appropriate model of health media center of the Ministry of Public Health for southern border provinces.

The subjects selected by the purposive sampling technique are 26 experts whose expertise is in health administration, educational technology and communications, and religion. They are knowledgeable about local customs, traditions, cultures and ways of life of the people in southern border provinces. The instrument for data collection is a questionnaire constructed by using the Delphi Technique. This questionnaire comprises three rounds: The first round consists of 12 open-ended questions, and the second and third rounds consist of 409 items in a five-level rating-scale. The analysis of the data in the first round is a content analysis, while those of the second and third rounds are based on the median, mode, quartile range, and difference between a median and a mode. The experts' similar opinions are used to construct a model of a health media center as follows:

1. The policy of a health media center in southern border provinces should support the development and production of quality media that are in line with the problems, ways of life, religion and culture of the target groups. The center should be a source of health administration and service.

2. The objectives of the center's operation are that the center should promote the production and development of health media; facilitate personnel development; support academic and research resources; and integrate or coordinate health information, education and media and technology services.

3. The role of the center should be producing, acquiring, and developing media; investigating the state, problems and need of clients; managing media information; developing personnel; giving health and media education; evaluating media; as well as providing media lists and service manuals for the clients.

4. The organizational structure of the center should consist of 7 divisions: administrative, academic and planning, research and development, production and acquisition, service, training and communication, and information technology divisions. A consultative committee should be set up to give advice.

5. The personnel of the center should include a director, heads and personnel of divisions in the organizational structure. The number of personnel depends on the amount and nature of the center's tasks.

6. The financial sources of the center should be the Government budget of the Health Education Division, Ministry of Public Health, and the funds from international organizations, companies, domestic private organizations, and the Southern Border Provinces Administration Center (SBPAC).

7. The location of the center should be at the Center of Fundamental Public Health Training and Development in the Lower Southern Region, Yala Province.

8. The media center should have 1) health materials or software, 2) equipment or hardware, 3) methods or techniques, and 4) mobile units.

9. The information technology required for the center's operation should include a public address, telephone, facsimile, CD-ROM, computer-assisted-instruction, computer multimedia, local area network (LAN), network among health offices in southern border provinces, Internet, data-base for service, management information system (MIS), and electronic library.

10. The center's administrative committee should evaluate its operation twice a year.

11. The service of the center should include academic service; training; health media data-base management; research; as well as prototype developing, duplicating and service.